Laki

lukiolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan lukiolain (714/2018) 2 §:n 3 momentti, 11 §:n 3 momentti ja 20 §:n 2 momentin 3 kohta,

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 10 §, 11 §:n 4 ja 5 momentti, 12 §, 13 §:n 2 momentti, 21 §, 22 §:n 4 momentti, 23 §, 34 §:n 2 momentti, 35 ja 36 §, 39 §:n 1 ja 2 momentti sekä 41 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 21 § osaksi laissa 1185/2019, sekä

lisätään 24 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään yleissivistävästä lukiokoulutuksesta.

— —

10 §

Oppimäärien tavoitteelliset suorittamisajat, mitoitus ja laajuus

Lukiokoulutus muodostaa oppimäärän, jonka tavoitteellinen suorittamisaika on kolme vuotta. Lukiokoulutusta järjestetään erikseen nuorille ja aikuisille tarkoitettuina oppimäärinä. Nuorille tarkoitettuun oppimäärään kuuluvat opinnot mitoitetaan päätoimista opiskelua varten ja aikuisille tarkoitettuun oppimäärään kuuluvat opinnot sivutoimista opiskelua varten.

Oppimäärien ja niihin kuuluvien opintojen mitoituksen peruste on opintopiste. Mitoituksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus on 150 opintopistettä ja aikuisille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus 88 opintopistettä.

11 §

Oppimäärän sisältö

— —

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tässä laissa tarkoitetun koulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista, oppiaineryhmiin kuuluvista oppiaineista, opintojen rakenteesta sekä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen opintojen laajuuksista.

Lukiokoulutuksen oppimäärä voi sisältää myös muita kuin valtioneuvoston asetuksella säädettyjä lukion tehtävään soveltuvia opintoja sen mukaan kuin koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa päätetään. Opinnot ovat opiskelijalle valinnaisia.

12 §

Opetussuunnitelma

Opetushallitus määrää 11 §:n 4 momentissa tarkoitetussa valtioneuvoston asetuksessa säädettyjen opintojen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä 11 §:n 2 momentissa tarkoitettuja temaattisia opintoja lukuun ottamatta (*opetussuunnitelman perusteet*). Opetussuunnitelman perusteet määrätään erikseen nuorille ja aikuisille tarkoitettuja lukiokoulutuksen oppimääriä varten.

Koulutuksen järjestäjän tulee laatia opetussuunnitelma, jossa päätetään opetuksen, opintojen ohjauksen ja oppimisen tuen toteuttamisesta, opiskelijoille tarjottavista opintojaksoista ja niihin osallistumisen edellytyksenä olevista opintosuorituksista sekä opetuksen tarkemmista tavoitteista ja sisällöistä. Opetussuunnitelma hyväksytään erikseen nuorille ja aikuisille tarkoitettuja lukiokoulutuksen oppimääriä varten sekä erikseen suomenkielistä, ruotsinkielistä, saamenkielistä ja tarvittaessa muulla kielellä annettavaa opetusta varten.

Lukiokoulutusta ja perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettua perusopetusta varten voidaan opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla laatia yhteinen opetussuunnitelma.

13 §

Opintojen järjestäminen

— —

Koulutuksen järjestäjän on järjestettävä oppimäärän mukainen opetus ja opintojen ohjaus siten, että lukiokoulutuksen oppimäärä on mahdollista suorittaa kolmessa vuodessa. Koulutuksen järjestäjän on opintoja järjestäessään huolehdittava koulutukselle asetettujen tavoitteiden toteutumisesta ja siitä, että opiskelijan edellytykset oppimäärän ja ylioppilastutkinnon suorittamiseen eivät vaarannu.

— —

21 §

Opiskelijaksi ottamisen edellytykset

Tämän lain mukaiseen koulutukseen voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut perusopetuksen oppimäärän tai sitä vastaavan aikaisemman oppimäärän taikka sellaisen ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden lukiokoulutusta vastaaviin opintoihin. Opiskelijaksi voidaan painavasta syystä ottaa myös henkilö, jolla koulutuksen järjestäjä katsoo muutoin olevan riittävät edellytykset opinnoista suoriutumiseen. Poiketen siitä, mitä hallintolain 45 §:n 2 momentissa säädetään, opiskelijaksi ottamista koskeva päätös tulee tällöin perustella.

22 §

Opiskelijaksi ottamisen perusteet

— —

Koulutuksen järjestäjä päättää aikuisille tarkoitettuun lukiokoulutukseen sekä yhden tai useamman lukiokoulutuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen opintoihin opiskelijaksi ottamisen perusteista. Alle 18-vuotias hakija voidaan ottaa suorittamaan aikuisille tarkoitettua lukiokoulutuksen oppimäärää ainoastaan hakijan terveydentilaan tai henkilökohtaiseen elämäntilan-

teeseen liittyvästä perustellusta syystä. Perusteltu syy tulee yksilöidä opiskelijaksi ottamista koskevassa päätöksessä.

23 §

Opiskeluoikeus

Opiskelijan opiskeluoikeus alkaa koulutuksen järjestäjän päättämänä ajankohtana.

Opiskelijalla on oikeus suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä enintään neljässä vuodessa, jollei koulutuksen järjestäjä myönnä opiskelijalle sairauden, vamman tai muun erityisen syyn vuoksi lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen.

Opiskelijalla on oikeus väliaikaisesti keskeyttää opiskeluoikeutensa siksi ajaksi, jonka hän on suorittamassa asevelvollisuuslain (1438/2007), siviilipalveluslain (1446/2007) tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain (194/1995) mukaista palvelusta taikka saa sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista sairauspäivärahaa taikka äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa. Lisäksi opiskeluoikeus voidaan opiskelijan pyynnöstä väliaikaisesti keskeyttää muusta perustellusta syystä. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta oppivelvollisuuslaissa (/) tarkoitettuun oppivelvolliseen. Oppivelvollisuuden suorittamisen määräaikaisesta keskeyttämisestä säädetään oppivelvollisuuslain 7 §:ssä.

Koulutuksen järjestäjä päättää lisäajan myöntämisestä ja opiskeluoikeuden väliaikaisesta keskeyttämisestä opiskelijan hakemuksesta.

24 §

Opiskeluoikeuden päättyminen

— —

Oppivelvollisen katsotaan menettäneen opiskeluoikeutensa 1 momentissa tarkoitetulla tavalla viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut opetukseen. Ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista koulutuksen järjestäjän tulee ilmoittaa oppivelvolliselle sekä hänen huoltajalleen ja muulle lailliselle edustajalleen, että oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, mikäli hän ei osallistu opetukseen. Oppivelvollisen opiskeluoikeuden menettämisessä ja eronneeksi katsomisessa noudatettavista menettelyistä säädetään lisäksi oppivelvollisuuslain 13 §:ssä.

34 §

Opiskelijoilta perittävät maksut

— —

Edellä 20 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetulta aineopiskelijalta ja 36 §:n 2 momentissa tarkoitetuista erityisen tutkinnon kokeista voidaan periä maksuja, ei kuitenkaan oppivelvolliselta. Lisäksi ulkomailla järjestettävästä opetuksesta ja yksityisen yhteisön tai säätiön opetus- ja kulttuuriministeriön määräämän erityisen koulutustehtävän perusteella muulla opetuskielellä kuin suomen, ruotsin, saamen, romani- tai viittomakielellä järjestämästä opetuksesta voidaan periä kohtuullisia maksuja.

— —

35 §

Opintososiaaliset edut

Nuorille tarkoitetussa lukiokoulutuksessa opiskelijalla on oikeus maksuttomaan ateriaan niinä työpäivinä, joina opetussuunnitelma edellyttää opiskelijan läsnäoloa koulutuksen järjestäjän osoittamassa koulutuspaikassa. Oppivelvollisella opiskelijalla on edellä mainittu oikeus myös aikuisille tarkoitetussa lukiokoulutuksessa. Koulutuksessa, joka on 4 §:n 2 momentin perusteella järjestetty sisäoppilaitosmuotoisesti, opiskelijalla on lisäksi oikeus muuhun riittävään päivittäiseen ruokailuun.

Asuminen koulutuksen järjestäjän osoittamassa asuntolassa on opiskelijalle maksutonta. Asuntolapaikan myöntämiseen sovelletaan, mitä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 104 §:n 1 momentissa säädetään.

36 §

Lukion oppimäärän suorittaminen

Lukiokoulutuksen oppimäärä tulee suoritetuksi, kun oppimäärään kuuluvat opinnot on suoritettu siten kuin 11 §:n 4 momentissa tarkoitetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetään ottaen lisäksi huomioon mahdollinen edellä 6 §:ssä tarkoitettu erityinen koulutustehtävä tai edellä 18 §:ssä tarkoitettu kokeilulupa.

Henkilö, jota ei ole otettu 20 §:ssä tarkoitetuksi opiskelijaksi, voi suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärän tai osan siitä kokeissa, joiden toimeenpanosta ja arvostelusta huolehtii tässä laissa tarkoitettu koulutuksen järjestäjä (*erityinen tutkinto*). Erityisen tutkinnon kokeisiin osallistuvan tulee osoittaa, että hänen tietonsa ja taitonsa niiden hankkimistavasta riippumatta vastaavat eri oppiaineissa aikuisille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän mukaisia tietoja ja taitoja.

Oppivelvollinen voi suorittaa lukion oppimäärää 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Oppivelvollisen tulee laatia 26 §:ssä tarkoitettu henkilökohtainen opintosuunnitelma.

39 §

Todistukset

Lukiokoulutuksen oppimäärän suorittaneelle opiskelijalle annetaan päättötodistus.

Opiskelijalle, jonka opiskeluoikeus on päättynyt kesken lukiokoulutuksen oppimäärän suorittamisen, annetaan todistus suoritetuista opinnoista. Aineopiskelijalle ja lukion oppimäärän erityisessä tutkinnossa osittain suorittaneelle annetaan todistus suoritetuista oppiaineiden oppimääristä ja muista opinnoista.

— —

41 §

Kurinpito

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi, sekä erottaa asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi. Edellä mainitut toimenpiteet ovat kurinpitorangaistuksia. Oppivelvollinen voidaan kuitenkin erottaa oppilaitoksesta enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Oppivelvollisuuden suorittamisesta määräaikaisen erottamisen aikana säädetään oppivelvollisuuslain 8 §:ssä.

— —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2021.

Lain 2 §:n 3 momentin, 11 §:n 3 momentin ja 20 §:n 2 momentin 3 kohdan kumoaminen sekä 1 §:n 1 momentti, 10 §, 11 §:n 4 ja 5 momentti, 12 §, 13 §:n 2 momentti, 21 §, 22 §:n 4 momentti ja 39 §:n 1 ja 2 momentti tulevat voimaan kuitenkin vasta 1 päivänä elokuuta 2022. Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen oppimäärän suoritetuksi tulemiseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2020

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Opetusministeri Jussi Saramo